

Pocăința

„De ce am nevoie de pocăință, dacă sunt o femeie sănătoasă, frumoasă și de succes? Doar nu am furat sau ucis pe cineva și trăiesc la fel ca toată lumea.” (Ina P.)

– Este foarte bine că dumneavoastră nu ați furat și nu ați ucis pe nimeni. Poruncile „să nu furi”, „să nu ucizi” sunt, fără îndoială, importante, numai că pe acestea noi suntem, pur și simplu, obligați să le respectăm, fiindcă sunt niște legi. Există însă și alte porunci pe care ni le-a dat Dumnezeu: „Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău” și „să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Acestea sunt reglementate doar de către conștiință. Să luăm, spre exemplu, cea de-a doua

este un obstacol greu de trecut și, de multe ori, se transformă în normă de viață. De aceea, păcatul nu poate fi eradicat prin forțe proprii, ci cu ajutorul lui Dumnezeu.

Și încă ceva, referitor la Taina Pocăinței: cunoaștem noțiunea de „falsă rușine”, așa că trebuie să mai știm că a păcătui este rușinos, într-adevăr, dar a ne pocăi nu este. Să vă ajute Dumnezeu!

Paradoxurile concubinajului

„Trăim împreună fără să fim căsătoriți civil. Astfel, ne cercetăm relația, înainte de a o înregistra la Stat. Ce este rău în acest lucru?” (Marina B.)

– Este foarte bine că vă cercetați sentimentele. Dar ce legătură are căsătoria cu aceasta? Dacă nu sunteți siguri că vă veți căsători, atunci e mai bine să trăiți separat, fiindcă încercarea sentimentelor nu presupune neapărat și conviețuirea. Atunci când Domnul l-a creat pe Adam, El nu a creat mai multe Eve și nu a spus: „Încearcă, Adam, și vezi care ți se potrivește.” Domnul a creat o singură femeie și i-a binecuvântat pe Adam și pe Eva la convie-

țuire. Dacă acest principiu se încalcă, atunci oamenii pierd binecuvântarea lui Dumnezeu. Pe deasupra, pentru femeie rolul de concubină, spre deosebire de cel de soție, este înjositor.

Dacă un tânăr nu este convins că o iubește pe fata cu care se întâlnește, nu are dreptul să se folosească de tinerețea, nurii și frumusețea ei. Domnul i-a creat pe oameni, bărbați și femei, nu pentru ca ei să se „distreze”, fără nici o obligație unul față de celălalt.

Este important să înțelegem că relația de concubinaj este păgubitoare atât pentru sufletul bărbatului, cât și pentru cel al femeii. Rolul de concubină așază femeia într-o situație nefirească. În primul rând, ea nu este sigură de viitor. Și nu se știe care va fi rezultatul acestui „test”: va deveni ea oare soție sau va rămâne singură, cu sufletul rănit și cu o experiență amară a unei false căsnicii? Dacă experimentul nu va reuși, nu putem decât să ne închipuim câtă suferință, înjosire și nedreptate va îndura această femeie. Și aceste lucruri nu sunt fără repercusiuni pentru suflet. Astfel, femeile își distrug în mod conștient personalitatea. Drept rezultat, avem de-a face cu

bărbați iresponsabili, infantili, răutăcioși, dar și cu femei agresive, puse pe scandal și înrăite.

Verificați stabilitatea relației dumneavoastră, dar nu treceți peste linia trasată de Dumnezeu, fiindcă aceasta este distructiv pentru personalitate. Pe o astfel de bază nu poate fi construită o familie.

„De ce trebuie să își înregistreze relația la Stat doi tineri care se iubesc? Oare poate influența sentimentele o ștampilă?” (Tatiana D.)

– Sigur că influențează, și aceasta s-a verificat prin experiența multor generații. Atâta timp cât nu există acea ștampilă, voi nu sunteți soț și soție; nu aveți obligații și nici o responsabilitate unul față de celălalt. Relația plutește în aer și nu vreau să amintesc aici despre responsabilitatea față de Dumnezeu, ci doar de responsabilitatea față de societate. Astăzi vă iubiți, iar mâine nu, și atunci vă veți despărți. Avem o mulțime de exemple în acest sens, în societate. Trăind astfel, vă furați singuri fericirea, fiindcă aceasta nu poate fi completă în afara familiei. Relațiile extraconjugale

le sunt păcătoase. Această necurăție se răspândește apoi asupra întregii vieți, sub toate aspectele ei.

Și da, unul din felurile în care îți poți arăta dragostea este acela de a înregistra relația la Stat. A lua asupra ta responsabilitatea pentru cel de aproape al tău și a declara acest lucru în fața tuturor este privit astăzi, din păcate, ca un act de eroism. Dar dacă iubiți cu adevărat, atunci nici nu vă veți gândi prea mult la ștampilă. Așa că este bine să vă cununați și să trăiți împreună în veselie.

„Astăzi nu este la modă și nici în conformitate cu contemporaneitatea să-ți păstrezi curăția. Multe fete sunt convinse că au doar două căi: fie să trăiască fără acte, fie să rămână fete bătrâne.” (Natalia P.)

– Acest punct de vedere este fals. În primul rând, neprihănirea este un dar deosebit al lui Dumnezeu. Fata, prin natura sa, este creată pentru a fi păzitoare a neprihănirii. Și această calitate extraordinară trebuie păstrată ca ochii din cap, fără a te deda minciunilor nerușinate.

Într-adevăr, astăzi să păstrezi curăția este greu. Mult mai ușor este să te dedai ispitei și să faci „experimente” care distrug personalitatea. Cuvântul „desfrânare” provine de la „frână”, „înfrânare”. Uitați-vă numai la cei care s-au hotărât să trăiască fără acte. Sunt ei oare fericiți? După câteva astfel de „experimente” fetele își pierd atitudinea sănătoasă față de sine. Apare atunci complexul de om de calitate inferioară. În urma unor astfel de insuccese mai poți oare încerca să-i demonstrezi unei fete că există posibilitatea întemeierii unei familii solide? Într-adevăr, puține fete își mai păstrează astăzi curăția până la căsătorie. Tocmai de aceea multe căsătorii se și destramă. Omul contemporan aleargă după plăceri, fără să se gândească la faptul că familia înseamnă responsabilități, creșterea de copii și întreținerea familiei.

Ceea ce se întâmplă astăzi mărturiseste doar despre degradarea societății. Bărbații au o atitudine de consumism față de femei. Vinovate de aceasta sunteți chiar dumneavoastră, domnișoarelor, fiindcă ați alintat prea mult bărbații. O fată trebuie să fie in-

accesibilă și atunci bărbatul va da dovadă de calități morale: bărbăție, tărie de caracter, asiduitate, bunătate și tandrețe. El va deveni cavaler, apărător al curăției și neprihănirii feminine. Astfel, bărbatul va fi nevoit să vă cucerească încrederea și dragostea, manifestând calități de bărbat adevărat, nu de afemeiat.

„Prietena mea a fost de acord cu concubinajul, numai că alesul ei nu-i propune să se căsătorească. Ce sfat i se poate da în acest caz?” (Margareta N.)

– Dacă tânărul nu cere în căsătorie o fată, atunci ea va trebui să aducă vorba despre aceasta. Sfatul meu este următorul: să prindă curaj și să-i spună calm că îl iubește și că vrea să întemeieze o familie cu el. Trebuie să-i spună că ea a făcut deja alegerea și că așteaptă ca el să ia atitudine. Iar dacă bărbatul nu este gata să facă pasul spre căsătorie, atunci să trăiască separați.

Dacă prietena dumneavoastră îi este, într-adevăr, dragă și el o vede ca pe jumătatea lui, soția, prietena, mama copiilor, atunci va spune că este de acord să meargă cât mai curând

la starea civilă. Nu are nici un rost să asculte argumentele acestuia împotriva căsătoriei, fiindcă orice negare a sa nu are cum să fie consistentă. Capacitatea feminină de a compătimi poate să joace o festă într-un astfel de caz. Fetele rabdă și trec cu vederea inactivitatea bărbaților, neputința sau lipsa lor de dorință în înfruntarea greutăților.

Dacă însă ea este pentru el doar o joacă, atunci pasul acesta serios nu va fi realizat și el va pleca și, cu cât mai devreme se va întâmpla aceasta, cu atât va fi mai bine.

„Sunt complexată. Am 21 de ani și multe dintre prietenele mele sunt deja căsătorite, unele au și copii. Eu sunt virgină și mi se spune că această noțiune este una învechită, iar dacă mă voi păstra așa, nu mă voi mărita. Îmi dau seama că desfrânarea este un păcat, dar ce-i de făcut?” (Veronica J.)

– Nu vă lăsați manipulată. Ați spus foarte bine că desfrânarea este un păcat. Vom puncta și că acesta este un păcat de moarte, care duce sufletul în întunericul iadului. Doar pocă-

em din nou din Duh. Noi toți, cei născuți „de jos”, din țărână, din firești. Dar această naștere după naștere, nu ne propulsează, în Împărățiile, după Cuvântul Domnului, *„din trup, trup este; și ce este născut este”* (Ioan 3, 6). Mai mult, Dulcele a descoperit că *„de nu se va naște și din Duh, nu va putea să intre în Dumnezeu”* (Ioan 3, 5). Cel care este descoperit, Dumnezeu întrupat, Cuvântul Tatălui, fără schimbare și fără înșelăciune, și mințile luminate de noi, noștri înțelepți în Dumnezeu, ne arată că există două renașteri spirituale: renașterea din apă, prin Sfântul Botez, ortodox face o renaștere de altă parte, renașterea din Duh, în viața noastră personală, în care vine templu permanent al Duhului, cel care ne conduce spre viață. Este imposibil fără un Bătrân să facă această renaștere duhovnicească. Este excepție de la regulă cei care direct de către Dumnezeu, Sfinții Ortodoxe, precum Sfântul Andrei, Sfântul Marcu Ascetul, Sfântul Sfânta Maria Egipteanca, Sfântul etc. Lucrarea sfântă pe care o

face Bătrânul cu fiul său după Duh constă în a-l ajuta duhovnicește și în a colabora cu el în plinătatea cunoașterii și ascultării libere, cu scopul ca, prin harul Sfintei Treimi, să se renaască în duh.

Pentru ca cineva să dobândească suficientă experiență în a distinge între glasul bunei conștiințe și cel al relei conștiințe, trebuie să treacă prin ascultare. Dacă nu trece prin ascultare e deficient. Poate avea daruri, poate avea un suflet bun, poate face diferite fapte bune – dar veți vedea că unul ca acesta șchioapătă mereu în discernământ și smerenie. Virtutea care se dobândește prin ascultarea față de Bătrân este, mai întâi și mai presus de orice, discernământul, care apare datorită unei mentalități smerite.¹ Cu alte

¹ „Proust zicea că prietenia este cel mai misterios lucru din lume. Relația avă-ucenic este și ea un mister, aidoma prieteniei. Este, de altfel, un caz de prietenie. Între avă și ucenic există – trebuie neapărat să existe pentru a fi justificată întrebuințarea cuvintelor *avă* și *ucenic* – simțăminte de absolută încredere, fidelitate și afecțiune. Asemenea simțăminte au existat și în Evul Mediu între scutier și cavaler, între vasal și senior. Jurământul medieval de fidelitate apare în relațiile avă-ucenic ca implicat, el nu e deprins formal, dar aceasta nu înseamnă că nu-și împlinește rolul și nu e sfânt pentru ambele părți. Spre a defini relația, cred că un lucru bun este să ne reamintim versurile lui Kavafis: *în teamă și bănuială, / cu mintea tulburată și ochi îngroziți, / ne consumăm și plănuim cum să facem / ca să scăpăm de singura / primejdie ce atât de cumplit ne amenință*. Relația avă-ucenic este exact opusul celor spuse de Kavafis. Nici tu teamă, nici tu bănuială, nici tu tulburare,

area formează caracterul omului
presus de orice, discernământ și
caracteristic faptul că cel ce nu
are nici smerenie și este în tai-
ndrie. Și cum este posibil ca mân-
udecată corectă și să ia hotărâri
flet? De aceea, noi trebuie să fim
ca dumnezeiasca iluminare să
i cei smeriți dobândesc înțelep-
ământ, în timp ce oamenii mân-
o conștiință rea și pervertită. Din
înțeleg greșit și textele Sfintei

ovire, nici coșmar, ci numai încredere, se-
și dragoste. Ava trăiește pentru ucenic și
t. Bucuria unuia e fericirea celuilalt. Rela-
ship îngeresc în sensul depărtării tuturor
unecă viața oamenilor și întrețin între ei
e denumite: invidia, neîncrederea, frica.
Desigur că, în practică, ava și ucenicul
ori lucrurile șchioapătă. Dar, ca în tot ce-i
concretețea cotidiană a trăirii e definitorie,

e nimic. Dragostea e o monadă depă-
omenescului, o entitate absolută, în afa-
e nici constituenții ei nu o pot anihila
lit-o. Și opera de artă, odată ce a fost
ub controlul autorului și-și trăiește via-
el. Tot așa și dragostea. Tot așa și com-
nat de fidelitate, încredere, afecțiune,
nii se pot despărți, legătura care a exis-
rtă, își continuă ființarea ei de sine stă-
(Nicolae Steinhardt).

Scripturi și pe cele ale Sfinților Părinți. „Un om
sfătuit de sine însuși își este propriul său vrăj-
maș”, adică cel care își ascultă propriile gânduri
și nu ia aminte la sfaturile superiorilor săi se fa-
ce sieși vrăjmaș. Ucenicul are avantajul de a afla
ușor voia lui Dumnezeu prin Bătrânul său. Oh,
ce mare avantaj este acesta! Alții sunt complet
pierduți și se întreabă: „Să fac asta ori asta?” Ei
suferă cu adevărat, rămân nehotărâți și pierd
timp – căci astăzi, din cauza bietelor noastre ru-
găciuni, arareori aflăm voia lui Dumnezeu cu
adevărat și, de aceea, rătăcim permanent. Me-
reu, zi și noapte, ascult mărturisiri. Ce nu-mi aud
urechile și ce nu învăț! Probleme fără capăt, fără
soluții. Și știu ce triumf se dobândește prin ascul-
tarea cu încredere în călăuza ta și ce furtuni și
naufragii îi așteaptă pe cei ce se încred în ei înșiși
din pricina egoismului lor. Rezultatul este că ei
trec dintr-un întuneric în altul și de la greșeli
mici la cele mari, mergând pe alături din cauza
trufiei lor.

După Sfânta Tradiție ortodoxă, termenul Bă-
trân (Gheronda) desemnează un preot, un călu-
găr, care a primit din mâna Domnului Atotpu-
ternic preainalta harismă a patermității duhovni-
cești, harisma de a naște fii în Duhul Sfânt și de
a-i conduce în Împărăția Cerurilor. Această ha-
rismă, așa cum arată Tradiția, este acordată la
puțini călugări și preoți! Bătrânul (Gheronda),
într-adevăr, trebuie să-și fi trăit deja propria sa

duhovnicească și să fi devenit el însuși
al harului divin, un receptacul al
lui; el trebuie să fie înzestrat cu ha-
rismă a Duhului Sfânt – adică el trebuie să
aibă rugăciunii lui Iisus, spusă cu inima,
ca să aibă siguranță o foarte mare harismă
divină. Această harismă a Rugăciunii
cu inima, a fost dată Bătrânului,
care a suferit deja toate patimile: mânia,
orgoliul, judecarea altuia, pizma și
invidia. Aceste patimi sunt dificil de de-
mădruit. Bătrânul (Gheronda) cu-
menea, din experiență, toate terti-
ziilor” drăcești (care vin de la
de la stânga) și poate, prin urmare,
cu înțelepciune și discernământ,
care caută mântuirea și căruia îi
Duhul Tradiției curate pe care au
purtați de Dumnezeu, din Pus-
tăstire.

ni Părinți, plini de Duh, erau nu-
aiciile duhovnicești, Așa. Ava în-
te”. Ava este îndrumătorul du-
tor de Dumnezeu, numit așa prin-
ină de gingășie.

-lea mileniu, Sfânta Rusie a făcut
mulțime de Bătrâni purtați de
moșii Stareți, pe care poporul îi
agoste *Batiuška*.

Sfântul Pavel, Apostolul neamurilor, care a
fost ridicat până la al treilea Cer, a scris: „*Iisus
Hristos, ieri și azi și în veci, este Același*” (Evrei 13,
8). Sfânta Tradiție afirmă cu certitudine că întot-
deauna vor exista oameni de-ai lui Dumnezeu,
deveniți temple ale Duhului Sfânt, povățuind
multe suflete spre Împărăția Cerurilor. Și noi,
lipsiții, ticăloșii, întinații și păcătoșii – dintre ca-
re eu cel ce scriu sunt primul –, ca ucenici ai
acestor Sfinți Bătrâni, ne plecăm cu pietate ge-
nunchii sufletului și ai trupului în fața lor și le
suntem recunoscători până la ultima suflare!
Pentru fiecare frate și soră, preaiubiți în Duhul
Sfânt, Bătrânul este, după Sfântul Apostol și ce-
tățean al Cerului Pavel (I Cor. 4, 15), omul cel
mai important de pe pământ, prin rugăciunile
căruia noi nădăjduim să ajungem în Împărăția
Cerurilor. Amin.

e la acest scop: dobândirea Împă-
ouie să ai acest simț de finețe să
ența harului în fiecare clipă în ti-
ști să vezi în fiecare clipă Împără-
lăuntru tău înseamnă că este o
o insuflare divină.

accentuez mai ales momentele
importante în strategia divină ca
în împreună cu Dumnezeu, pentru
nguri numai pentru El. Dorește să
preună cu El și spuneam de mul-
ouie să ne temem numai de drep-
nezeu, care de fapt a trimis atâția
că n-au respectat dreptatea Lui, ci
de bunătatea Lui.

noi înțelege iubirea divină care
e închipuirea îngerilor și-a orică-
reația Lui Dumnezeu, să știm cât
ește Dumnezeu și cât de mult ne
rea ?

în punct de vedere strategic atâ-
e mari pentru mântuire care erau
căderea lui Adam: întruparea
a pe pământ, vă dați seama ce
re este discutat numai așa, ca o
să, în sfârșit, ...cu slujbe și colin-
departe.

ai așa ! Ia să te vezi pe tine alături
Pentru tine a fost făcută această jert-
umai tu singur ai fi fost pe lume.

Și vă dați seama cât se bucură Domnul de un
lucru foarte posibil ce s-a consemnat în Evan-
ghelia care s-a citit astăzi, și care ne pregătește
pentru post: *Iertați ca să fiți iertați.*

E cuvântul Scripturii, e cuvântul Mântuitoru-
lui. Deci condiția ca să poți fi iertat este să știi să
ierți; dar nu numai atât: să și uiți! Pentru că
Dumnezeu ne-a iertat în acest fel: nu ne mai re-
proșează nimic din trecutul nostru!

Dar să nu fim în darul acesta al iertării numai
pentru ca să avem în cugetul nostru o bucurie
sau, în sfârșit, o satisfacție! Ci pentru ca să ne
punem ordine în viață.

Citind în scrierile Sfinților Părinți, la mării trăi-
torii, sfaturi îngerești, o serie întreagă de descoperi-
ri duhovnicești pentru mântuire, rămâi uimit de
ce departe suntem noi de această mântuire. Dar
nu vreau să vă înspăimânt! Ci vreau să vă spun
că totuși, așa cum suntem, să fim cu orice chip cu
această sfântă simțire pe drumul acesta, și Mila
lui Dumnezeu se va arăta asupra noastră.

Deci scopul postului nu este numai trupesc –
este necesar să fie trupesc –, ci este să știm să ne
iubim, să știm să iertăm! Chiar așa vrea foarte
mult ca să începem anul acesta, mai mult decât
în alți ani, să încercăm să iubim.

Știți sfințiile voastre că nu există nici o bucu-
rie la Dumnezeu, nici o cunună mai frumoasă
trimisă de El ca aceea pe care o primești pentru
că-l iubești pe cel care te vrăjmășește. Lucrul

să-i iubești pe vrăjmași (e scris în
să încercăm efectiv să-i iubim pe
că noi aici n-avem alți vrăjmași
ni... ce alți vrăjmași putem avea?
ești pe sora ta, care a venit ca și ti-
sfaturi ascunse în inimă, să între
scape de-o altă lume gălăgioasă...,
cioasă și a venit aici, în mănăstire.
n punct de vedere vizual, materi-
că suntem una și gândim la fel, e
e o purtăm: *când îl vezi pe unul îi*

mnă iubire și iertare. N-ai făcut
refuzi să-l faci, conștient că refu-
ici e primejdia cea mare.
fost puse în situația de a vă afla
ții..., însă puteți să intuiți ce se
a în acele clipe de sfârșit: acele
e (atât de binecuvântate momen-
i să te sfințești chiar.

lucruri le evaluăm cu o nepăsare și cu o
în sfârșit, cu un sfat vrăjmaș împungi
blo unde trebuie sărutat: în inima lui.
ceste lucruri sunt puse în discuție
că au mai fost spuse și se repetă?
nu știam că trebuie să vorbesc, dar
plăcere și mi se pare mie, și mi-e
mult, că veți răspunde de orice cu-
rbim aici. Care este cuvântul acela
ă-l lucrăm? Să încercăm cu orice
ăm unul pentru altul!

Sensul adevărat al învățăturii creștine nu este
să te gândești numai la mântuirea ta, ci să te
gândești și la mântuirea altuia cu orice preț:
mântuind, mântuiește-te! Ne-a creat Dumnezeu
nu numai pentru noi, ci pentru întreaga creație.

Aici ești chemat oricine ai fii, sau chiar dacă
n-ai fi în mănăstire – cu atât mai mult în mănăs-
tire – să vezi că ai un rol mântuitor pentru crea-
ția Lui Dumnezeu! Nu spun de la mine – că ar fi
o mare îndrăzneală și este o mare îndrăzneală –
că s-a dat omului în grijă creația lui Dumnezeu.¹
„Și atunci vrei tu, omule, care ai plecat și ai lăsat
multe în lume, să te pierzi acum pe drum? Ai
plecat cu zestre mare – harul lui Dumnezeu –, și
acum toată zestrea asta ți-ai împrăștiat-o pentru
un sfat vrăjmaș care-ți spune că nu ești pe dru-
mul cel mai bun, sau «uite ce mi-a zis...».” În
sfârșit, n-ai știut să-ți faci dobândă pe averea ca-
re-ai avut-o. Dacă ați ști cât suntem de hărăziți
și cât suntem de iubiți...

Postul este și trupesc. Îl ținem vrând-nevrând,
dar trebuie împlinit cu orice chip și cel duhovni-
cesc. Este foarte necesar, că omul e format din
trup și suflet!

Postul Paștelui durează 50 de zile. Postul Cră-
ciunului e de 40 de zile. Vă spuneam de însemnă-
tatea acestui număr hotărât de divinitate: 40 de

¹ Cf. *Creația ca Euharistie*, Ioannis Zizioulas, Editura Bi-
zantină București, 1999.

ea unui mare eveniment care va ur-
e un eveniment colosal, întrucât
nnezeirea lui Iisus, divinitatea Lui.
a mai putut să zică nimeni că Iisus
Dumnezeu și cel dintâi care a spus-o
l, care a început să tremure și să se
după Înviere. Pentru că la Înviere se
ruce. Deci noi, având în vedere acest
ent, ne angajăm să postim, să ne
primim pe Iisus în sufletul nostru;
ne pregătim și trupește și sufletește.
e poartă de grijă. A dat rânduiei și
– există regula neputințelor. N-a
facă postiri aspre și o serie de alte
n dus într-un loc – în Sfântul Munte
ărinte pe care-l cunoșteam postise
mână (care urmează după Duminica
mâncat nimic și s-a angajat și la a
mână. Era cam fixist! Părinții din mă-
e viețuia l-au sfătuit să mănânce și
ăpățânare, și bineînțeles că a murit.
că m-au întrebat părinții? „Părinte,
nu cumva s-a sinucis? Uite ce a fă-
ost într-o situație delicată la răspun-
uia să-l dau, pentru că a ieșit din
cată, din dreapta socoteală. Biserica
să facem lucrul acesta, să exagerăm.
post să ne procurăm astfel kaloriile
alității organismului. Apoi postul
ol din punctul de vedere al elimină-

rii toxinelor, deci suntem într-o stare de pregăti-
re, adică de recrudescență, mereu, ca să avem o
bună dispoziție să împlinim idealul: punerea la
punct a sufletului nostru pentru mântuire!

În ceea ce privește Biserica, am fost întrebat:
„să mâncăm sau să nu mâncăm?!“

Păi, n-ați cunoscut cu adevărat foamea (se re-
feră la anii petrecuți în temniță – *n.n.*) ca să pre-
țuiți o ciorbă oarecare, așa, cu puțin zarzavat, ca
să nu fie chiar nimic, sau o zeamă goală, fără să
știm ce am fiert acolo. Dar, pentru că nu era cu-
loarea apei, se numea ciorbă. Da! Uite, am trăit în
regim de înfometare ani și ani, m-am folosit
enorm și am văzut că asta de fapt a fost o tactică
a torționarilor pentru exterminarea noastră.

Dacă ați ști cât de ușor putem să fim înari-
pați, așa, ca îngerii de sus, prin respectarea aces-
tor lucruri foarte simple! Eu am citit „*Rânduielele
monahale*“ ale Sfântului Pahomie cel Mare, care
au fost date chiar de îngeri! Și am observat că
sunt foarte îngăduitoare față de rânduielele date
de Părinți ca Sfântul Vasile cel Mare și Sfântul
Teodor Studitul. Adică nu cere nimeni nevoieță
peste nevoieță, care să iasă din dreapta judeca-
tă: mănâncă dacă ți-e foame, zic sfinții în *Pateric*,
numai stai pe poziția care trebuie – *statornicia* !

Suntem urmăriți clipă de clipă, pas cu pas,
nu vorbesc de la mine, zice Hristos! Suntem ur-
măriți de Dumnezeu în tot ce facem noi. Și ce-ar
trebui să facem, să-L bucurăm pe Dumnezeul